

8. Turvallinen ja kriisin kestävä oikeusvaltio
8.1 Sisäinen turvallisuus

Viite: Westmanin ja Pimiän keskustelu 15.5.2023

Poliisin tukitoimintojen (ICT-, toimitila- ja hankinta-asiat) keskittäminen kustannusnousun hillitsemiseksi ja hallinnon tehostamiseksi

Vuonna 2022 julkaistussa poliisin määrärahoja koskevan selvityksessä (SM:n julkaisu 2022:24, [Selvitys poliisin määrärahojen käytöstä ja määrärahojen riittävyyteen liittyvistä tekijöistä \(valtioneuvosto.fi\)](#)) esitettiin poliisin tukitoimintojen kehittämistä muun muassa keskittämällä poliisin hankintojen ja toimitila-asioiden käsittelyä Poliisihallitukseen useasta eri syistä. Selvityksessä käsiteltiin myös laajemmin poliisin menojen kehitystä ja tulevia menopaineita, jotka ovat ict- ja toimitila-asioissa merkittävät.

Huhtikuussa julkaistussa ”Takaisin ihmisten pariin” - poliisin hallintorakenneselvityksessä (SM:n julkaisu 2023:18, [Arvio poliisin hallintorakenteesta ja kehittämisvaihtoehdoista - Takaisin ihmisten pariin \(valtioneuvosto.fi\)](#)) esitettiin, että poliisin toimitila-, hankinta-, talous-, ICT-, HR-osaaminen ja -toimivalta tulisi pääosin keskittää poliisin ylijohdolle tukemaan paikallista poliisitoimintaa.

Kummassakaan selvityksessä ei ole tehty tarkempia vaikutusarvioiteja.

Poliisin vakauttamissuunnitelmassa vuosille 2022-2023 on Poliisihallitukselta edellytetty, että selvitetään toteutus toimitilahallinnon tehtävien ja hankintatoimen keskittämiseksi Poliisihallitukseen.

Tavoite-ehdotus: Poliisin kustannustason nousua hillitään ja kustannustehokkuutta lisätään keskittämällä poliisin tukitoiminnot (ict-, toimitila- ja hankinta-asiat).

Tukitoimintojen keskittäminen tulisi koskea poliisin hallinnosta osa-alueita, joissa kustannusnousun ennakoitaan olevan suuri ja joissa arvioidaan olevan saatavissa suurimpia hyötyjä kustannusnousun hillitsemiseksi. Näitä olisivat ICT-, toimitila- ja hankinta-asiat. Keskittäminen ei vaikuttaisi muutoin poliisiyksiköiden toimintaan eikä vähentäisi poliisin asiakaspalvelupisteitä, vaan tarkoittaisi hallinnon tehostamista.

Keskittämisellä arvioidaan syntyvän sekä taloudellisia että toiminnallisia säästöjä. Tarkoituksena olisi hillitä kustannusnousua, lisätä kustannustehokkuutta ja yhdenmukaistaa asioiden käsittelyä ja samalla niiden laatua poliisissa em. selvityksissä tehtyjen havaintojen mukaisesti. Keskittämisen kautta voidaan parantaa mm. hankintojen toteutuksen tehokkuutta työnjakoa ja prosesseja selkeyttämällä, osaamista lisäämisellä sekä päällekkäisyyksien vähentämisellä.

Käytännössä keskittäminen voitaisiin toteuttaa eri tavoin. Paikkariippumattomuus mahdollistaa toimintojen sijoittamisen myös maantieteellisesti hajautetusti useampaan toimipaikkaan. Keskittäminen voi tapahtua osaksi Poliisihallitusta tai eri toimintoja sijoittamalla joidenkin poliisiyksiköiden yhteyteen. Keskittäminen voi edetä myös asteittain tarkoituksenmukaisessa laajuudessa.

Hanke kestäisi hallituskauden. Ensi vaiheessa (2023) tulee laatia tarkempi ehdotus keskittämisen toteutusvaihtoehdoista ja sen toteuttamiseksi vaadittavista toimista vaikutusarvioineen päätöksenteon pohjaksi. Toteutustavasta ja – aikataulusta riippuen voidaan arvioida mahdollisten lainsäädäntömuutosten tarve.

Pitkällä aikavälillä keskittämistä tukee, että samanaikaisesti toteutetaan poliisin toimintalähtöisen verkostotarkastelun seuraavat vaiheet ja tehostetaan poliisin yhteistyösuhteita valtion sisäisten palvelutuottajien (Valtori, Senaatti, Hansel, Palkeet) kanssa. Optimoimalla valtion yhteisten palvelun tuottajien kanssa poliisille tuotettavien palveluiden hintaa, laatua ja saatavuutta voidaan myös saavuttaa kustannushyötyjä. Lisäksi hankintaa automatisoinnilla tekoälyä hyödyntäen voidaan tehostaa tuottavuutta.

Keskittämisen arvioidaan edellyttävän alkuvaiheessa hankerahoitusta, mutta pidemmällä aikavälillä se olisi kannattava investointi poliisin menojen kustannusnousun hillitsemiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi. Hankintojen keskittämisellä on eräissä muissa selvityksissä arvioitu saavutettavan noin 5 % säästö tai kustannusnousun pienentyminen. Hallinnon keskittämisen säästöpotentiaalista ei ole muissakaan selvityksissä tehty suoraan verrattavissa olevaa arviota.

Yhteyshenkilö: ylijohtaja Tomi Vuori tomi.vuori@gov.fi p. +358 295 488 550